

2019-2020 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM II. ORTAK SINAVI

ÖĞRENCİLERİMİZİN DİKKATİNE!

- Bu kitapçık toplam 20 sorudan oluşmaktadır.
- Sınav süresi 40 dakikadır.
- Yanlış cevaplar doğruları götürmeyecektir.
- Sorulara verdiğiniz yanıtları ve kitapçık türünü kurşun kalemle optik cevap kağıdına da işaretlemeyi unutmayınız.

A
KİTAPÇIĞI

Ad :
Soyad :
Sınıf :
No :

@duzceodm

<http://duzceodm.meb.gov.tr>

Sevgili Öğrencilerimiz
Başarılar Dileriz

Düzce Ölçme Değerlendirme Merkezi

SOSYAL BİLGİLER

- Etkili bir iletişimde aşağıdakilerden hangisinin yeri yoktur?**
 - Empati kurma
 - Jest ve mimikleri kullanma
 - Öğüt verme
 - "Ben dili" kullanma
- Sen dili doğası gereği karşımızdakini yargılayan ve durumu yorumlayan mesajlar taşır. Bu yüzden olumlu bir iletişimde "Sen Dili" yerine "Ben Dili" kullanılması gerekmektedir.
Buna göre aşağıdakilerden hangisi ben diline örnektir?
 - Her zaman sorun çıkartıyorsun.
 - Sorumluluklarını yerine getirmemen beni üzüyor.
 - Ne zaman bir işi düzgün yaptın ki.
 - Bir kerede uslu dursan ne olur.
- Aşağıdaki sözlerin anlamlarını Olumlu ve olumsuz iletişim yöntemleri açısından değerlendirildiğinde hangisinin farklı olduğuna ulaşılır?**
 - Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
 - İyi dinle, güzel söyle
 - İleri geri konuşmak
 - Ağzından bal damlamak
- Sosyal medya, kullanımının artmasıyla birlikte bazı sorunları da beraberinde getirmiştir.
Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlardan biri değildir?
 - Bilgi kirliliği oluşur.
 - Zaman israfıdır.
 - Dil tahribatı olur.
 - Okuryazarlık artar.
- Gelişen teknoloji ile birlikte "uzakları yakın eden" hatta "Dünya'yı küresel bir köy eden" kitle iletişim araçları ortaya çıkmıştır.
Buna göre yukarıda bahsedilen durumların gerçekleşmesini sağlayan kitle iletişim araçları arasında;
 - İnternet
 - Mektup
 - Televizyon**gibi unsurlardan hangileri vardır?**
 - Yalnız I
 - Yalnız III
 - I ve II
 - I ve III

SOSYAL BİLGİLER

6. Ünlü bir film yıldızının evinin bahçesinde eğlendiği sırada gizlice çekilen fotoğrafları haber yapılır. Ünlü kişi, kendisi hakkında haber yapan kuruluşlara dava açar. Mahkeme şikâyetçi olan vatandaş haklı, haberi yapan ve yayınlayan kişileri haksız bulur. Mahkeme, haberi yapan kişi ve kuruluşa ünlü kişiden kamu önünde tekzip yayınlama, özür dileme şartı ve ünlü kişiye tazminat ödeme cezası verir.

Yukarıda anlatılan olayda kişiye ait olan hangi hak ihlal edilmiştir?

- A) Bilgi edinme hakkı
B) Özel hayatın gizliliği
C) Düşünceyi açıklama özgürlüğü
D) Kitle iletişim özgürlüğü

7. Basın Ahlak Yasası, basın çalışanlarının uymayı kabul ettikleri fakat yasal dayanağı olmayan bir yasadır.

- I. Kişilerin doğru haber almasını sağlamak
II. Objektif(tarafsız) haber anlayışı ile hareket etmek
III. Özel hayatın gizliliğine önem vermek
IV. Uydurma iddialardan haber yapmak

Yukarıda verilenlerden hangileri basın ahlak yasası ilkeleri arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) I ve III
D) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti, kuruluş sürecinde Anadolu'daki Türk beylikleri ile savaşmayarak barışçı yollarla toprak kazanmaya çalıştı. Buna karşılık siyasi birlikten yoksun küçük devletlerin olduğu Rumeli'de fetihler yapmaya ağırlık verdi. Fethedilen Rumeli'ye Anadolu'dan getirilen Türkler iskân edildi yani yerleştirdi. Osmanlı Devleti, bu yöntemle fethettiği yerlere Türk nüfusu yerleştirerek fetihlerin kalıcı olmasını sağladı ve yeni fetihlere zemin hazırladı. Rumeli'deki verimli ve boş araziler Türklerin yerleşmesiyle ekilip biçilen tarlalar hâline geldi. Böylece devlet buradan aldığı vergiyle önemli bir gelir elde etti.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletinin Rumeli topraklarında kalıcı olmasını sağlamıştır?

- A) Anadolu'daki beyliklerle savaşmamayı tercih etmesi
B) Rumeli'deki toprakları ele geçirmesi
C) İskan politikası uygulaması
D) Ele geçirilen toprakların ekilip biçilmesi

9. Ben Kapıkulu Ocaklarında görev yapan bir yeniçeriyim. Rumeli'de bir köyde doğdum. Hristiyan bir ailenin dört erkek çocuğundan biriydim. 14 yaşına geldiğimde köyümüze gelen görevliler ailemle görüşerek beni Kapıkulu Ocağına almak istediklerini söylediler. Ailem geçim zorluğu içinde olduğu için ben de Kapıkulu Ocağına girmek istiyordum. Böylece köyümden ayrıldım ve görevliler beni Anadolu'da bir Türk ailenin yanına yerleştirdiler. Bu ailenin yanında Türkçeyi, Türk geleneklerini ve İslam dinini öğrendim.

Yukarıda bahsedilen sistem seçeneklerden hangisidir?

- A) İstikamet Politikası
B) İskan Siyaseti
C) Devşirme Sistemi
D) Millet Sistemi

10. Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u fethetmesinin sonuçları arasında;

- I. İstanbul devlet başkenti yapılmış ve II. Mehmet'e fetheden anlamına gelen fatih ünvanı verilmiştir.
II. Orta Çağ kapanmış, Yeni Çağ başlamıştır.
III. Anadolu ve Rumeli arasındaki toprak bütünlüğü sağlanmıştır.
IV. Kale surlarının büyük topraklarla yıkılabileceği anlaşılmış bu durum Avrupa'da feodalite(derebeylik) sisteminin sonunu getirmiş merkezi krallıkların güçlenmesini sağlamıştır.

Verilenlerden hangi ikisi Osmanlı tarihi açısından sonucu iken diğer ikisi dünya tarihi açısından sonucudur?

	Osmanlı Tarihi	Dünya Tarihi
A)	I ve III	II ve IV
B)	I ve II	III ve IV
C)	II ve III	I ve IV
D)	II ve IV	I ve III

11. Fatih Sultan Mehmet ile Trabzon seferinde yanında bulunan Uzun Hasan'ın annesi Sara Hatun arasında şu konuşma geçmiştir:

Sara Hatun: "Hey oğul! Bir Trabzon için bunca zahmet çekmek nedendir?" dedi.

Padişah cevap verdi: "Ana! Bu zahmet din yolunadır ki ahirette Allah'ın yanına varınca mahcup olmayalım. Zira bizim elimizde İslam kılıcı vardır, eğer bu zahmete katlanmazsak bize gazi demek yalan olur." dedi. (Kaynak:Âşık Paşazâde Derviş Ahmed Âşıkî, Âşık Paşazâde Tarihi, s.240)

Bu parçada Osmanlı Devletinin fetih siyasetinde hangi unsura önem verdiği anlatılmaktadır?

- A) Topraklarını olabildiğince genişletmek
B) Ticaret yollarının kontrolünü ele geçirmek
C) Gaza ve cihat yolunda mücadele etmek
D) Tüm Müslüman âlemini birleştirmek

12. Osmanlı Devleti Çimpe Kalesi ile Rumeli'ye sağlam bir giriş yaptı. Orhan Bey'in büyük oğlu Süleyman Paşa önderliğinde Gelibolu Yarımadası'nın önemli yerleri Türkler tarafından hızla fethedildi. Osmanlı Devleti ele geçirdiği topraklarda kalıcı olabilmek için "iskân politikası" adı verilen bir yöntem uyguladı. Osmanlı Devleti uyguladığı iskân politikasıyla fethedilen bölgeyi Türkleştirmek ve İslamlaştırmak istemiştir. Süleyman Paşa Rumeli'deki kaleleri fethedince Orhan Bey'e "Rumeli şehir ve kalelerindeki Hristiyan aileleri Karesi vilayetine geçirip onların yerine de Anadolu'nun güneyinden konargöçer Türkmenleri, gönüllü gazileri, gaza eden dervişleri ve kendi arzusuyla gelip yerleşmek isteyen köylüleri gönderip iskân eylemek gerek." demiştir. Orhan Bey de bu özellikteki aileleri Rumeli'ye göndererek iskân ettirmiştir. Böylece bu topraklar imar ve iskân edilirken aynı zamanda üretim elde edilen ve vergi alınan topraklar haline gelmiştir.

Paragrafı okuyan bir öğrenci "Osmanlı'nın iskân politikası" ile ilgili aşağıdaki maddelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bölgenin kültürel özelliklerini korumak
- B) Bölgeyi imar etmek ve kalıcı olmak
- C) Üretim sağlayıp vergi geliri elde etmek
- D) Bölgeyi Türkleştirmek ve İslamlaştırmak

13. Boyumuz Kayı'nın bağlı olduğu Türkiye Selçuklu Devleti hükümdarı Alâeddin Keykubad, beni Bizans İmparatorluğu'na karşı gaza ve cihat yapmam ve bu devletin topraklarını fethetmem için görevlendirdi. Bizans, bu dönemde eski gücünü yitirmişti. Toprakları daralmış, İstanbul, Edirne, Bursa ve İznik gibi şehirlerden ibaret bir devlet hâline gelmişti. Bizans İmparatoru, toprakları üzerindeki otoritesini kaybetmişti. Bizans'ın şehir ve kasabalarını yöneten tekfurlar imparatorun emirlerini çoğu zaman yerine getirmiyorlardı. Moğol baskısından kaçan çok sayıda gazinin gelmesiyle askerî gücüm arttı. Artık Bizans sınırında dikkate alınması gereken bir güç hâline gelmiştik.

Ertuğrul Gazi'nin anlatımına göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünü arttıran öncelikli faktörlerden biri değildir?

- A) Bizans'ın hâkimiyet alanının daralması
- B) Selçuklu Sultan'ının Ertuğrul gaziyi desteklemesi
- C) Konargöçerlerin Osman Gazi'ye katılmaları
- D) Bizans valilerinin başlarına buyruk hareket etmeleri

14. İstimalet politikası ile Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerdeki halkın inanış ve yaşayış biçimlerine saygılı ve hoşgörülü davranmıştır. Halkın örf ve adetlerine, dinine ve yaşayış biçimlerine saygı gösterilmiştir.

Verilen bilgilere göre İstimalet politikasının Osmanlı Devleti açısından doğurabileceği en kapsamlı sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgede devlete karşı ayaklanmalar yaşanmıştır.
- B) Bölge halkının Osmanlı Devletine karşı bağlılığı artmıştır.
- C) Bölge halkı Osmanlı karşıtı oluşumlara katılmıştır.
- D) Osmanlı Devletinin bölgedeki varlığı kısa süreli olmuştur.

15. Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışı, fetih siyaseti ve adalet prensiplerine dayanıyordu. Buna göre hükümdar adaletli olursa halk emniyet içerisinde serbestçe sosyal ve ekonomik faaliyette bulunabilirdi. Böylece üretimde artış kaydedilirdi. Üretim artışı vergi gelirinin artmasını ve dolayısıyla devletin zenginleşmesini sağlardı. Zenginleşen devlet, daha güçlü ordular besler ve yeni ülkeler fethedebilirdi. Fethedilen yerlerde de adaletli olunursa... şeklinde devam eden bu sisteme daire-i adalet denilirdi. (Kaynak: Mehmet Ali Ünal, Osmanlı Müesseseleri Tarihi, s.111)

Anlatıma göre Osmanlı'nın uyguladığı fetih siyasetinin başarılı olması için gereken ilk şart aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın ekonomik olarak zenginleşmesi
- B) Üretim faaliyetlerinin artması
- C) Osmanlı tebaasının inançlarını özgürce yaşaması
- D) Yöneticilerin ülkeyi hukuka uygun yönetmesi

16.

Pusula

Karavel tipinde gemi
(15. yy)

Sadece verilen iki görselin birlikte değerlendirilmesi bizi aşağıdakilerden hangisine ulaştırır?

- A) Amerika Kıtası keşfedilmiştir.
- B) Güçlü gemilerle okyanuslara çıkılabiliştir.
- C) Pusula sayesinde yön bulmak kolaylaşmıştır.
- D) Sağlam gemilerle çıkılan okyanuslarda yön bulmak kolaylaşmıştır.

17. Fransız İhtilali sonucunda tüm dünyada "eşitlik, özgürlük, hukuk, adalet, insan hakları, demokrasi, milliyetçilik" gibi düşüncelerin yayılması hız kazandı. Bu düşüncelerden milliyetçilik akımı Osmanlı'nın Balkan topraklarında ayrılıkçı isyanların yaşanmasında etkili olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle ayrılıkçı isyanların çıkmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin bilim ve sanata önem göstermemesi
- B) Sadece Müslümanlara din ve vicdan özgürlüğü tanınması
- C) Osmanlı Devleti'nin çok uluslu bir yapıya sahip olması
- D) Osmanlı Devleti'nin gayrimüslimlerden ağır vergiler alması

18. 1789 yılında Fransa'da meydana gelen ihtilal sonrası tüm dünya da milliyetçilik düşüncesi yayılmış bu durum çok uluslu devletler için büyük bir tehlike meydana getirmiştir. Osmanlı imparatorluğu da bu nedenle;

- Tanzimat Fermanı
- İslahat Fermanı
- I ve II. Meşrutiyet
- Kanuni Esasi'nin kabulü

gibi pek çok ıslahat hareketi içerisinde bulunmuştur.

Yapılan bu düzenlemeler ile aşağıdaki seçeneklerden hangisi hedeflenmektedir.

- A) Osmanlı ekonomisinin düzelmesi
- B) Padişahın mutlak otoritesinin artırılması
- C) Demokratik bir yönetime geçilmek istenmesi
- D) Osmanlı devletinin parçalanmasının önlenmesi

19. Lale Devri'ndeki diğer bir önemli ıslahat Tulumbacı Ocağının kurulmasıdır. Osmanlı Devleti'nin birçok kenti gibi İstanbul için de yangın en büyük afetti. Yangınlarla mücadele edecek özel bir teşkilat olmadığı için evlerin genellikle ahşap olduğu İstanbul'da yangınlar kısa sürede yayılıyor, çok sayıda ailenin evsiz kalmasına yol açıyordu. Bunu önlemek için yeniçerilerden bir bölük kuruldu. Yangınları söndürmek için de "tulumba" denilen bir araç kullanılmaya başlandı. Tulumbanın faydaları görülmeye başlayınca "Tulumbacı Ocağı" kuruldu. Tulumbacı Ocağının kurulmasıyla halkın korkulu rüyası olan yangınlar daha kısa sürede kontrol altına alınmaya başlandı, can ve mal kaybı azaldı.

XIX. yy'da Tulumbaçı Ocağının yerini alan ve günümüzde de halen halka hizmet vermeye devam eden teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtfaiye Teşkilatı
- B) Jandarma Teşkilatı
- C) Polis Teşkilatı
- D) Sivil Savunma Teşkilatı

20. **Aşağıdaki ıslahatlardan hangisi iletişim alanında yapılmıştır?**

- A) Maarif Vekaletinin kurulması
- B) Posta nezareti kurulması
- C) Demir yolu yapımı
- D) Kumaş ve çini imalathanesinin açılması

SOSYAL BİLGİLER

**TEST BİTTİ.
CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.**